

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLXXVII. ad annum DXC.

Parisiis, 1644

Epistola CXXVII. Gregorii Papae I. Ad Reccaredvm Regem Hispaniae.
Laudat eius ope gentem Gothorum ad catholicam fidem conuersam. Agit
de muneribus sancto Petro transmissis, commendans eius animum, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15221

Sed procellosis subito motibus tempestas exorta, in sua perturbatione me rapuit, & prosperitatem itineris amisi; quia quiete perdita mentis naufragium pertuli. Ecce nunc in vndis versor, & tuæ intercessionis tabulam quaero, vt qui naui integra diues peruenire non merui, saltem post damna ad litus per tabulam reducar. De podagræ vero molestia sanctitas vestra, vt scribit, affligitur, cuius dolore assiduo & ipse vehementer attritus sum. Sed facilis erit consolatio, si inter flagella quæ patimur, quæcumque fecimus ad memoriam delicta reuocamus; atque hæc non iam flagella, sed dona esse conspiciamus, si quæ carnis delectatione peccauimus, carnis dolore purgemus. Præterea ex benedictione beati Petri apostolorum principis pallium vobis transmisimus, ad sola Missarum solennia vtendum. Quo transmissio, valde debui qualiter vobis esset viuendum admonere. Sed locutionem supprimo, quia verba moribus anteitis. Omnipotens Deus sua vos protectione custodiat, atque ad cælestis remunerationem patriæ cum multiplici animarum fructu perducatur. Ego autem quanta occupatione deprimor ex debilitate breuis attestatur epistola, in qua ei, quem multum diligo, parum loquor.

EPISTOLA CXXVII.

GREGORII PAPÆ I.

AD RECCAREDVM REGEM HISPANIÆ.

Laudat eius ope gentem Gothorum ad catholicam fidem conuersam. Agit de muneribus sancto Petro transmis-
sis, commendans eius animum, quod licet summa pecuniarum a Iudæis offerretur, constitutionem in eos editam mutare noluerit. Denique crucem transmittit, in qua de ligno Domini erat, & de capillis sancti Ioannis Baptistæ.

Gregorius Reccaredo regi Vvisigothorum.

EXPLERE verbis, excellentissime fili, non valeo, quantum tuo opere, tua vita delector. Audita quippe noui diebus nostris virtute miraculi, quod per excellentiam tuam cuncta Gothorum gens ab errore Arianae hæresis in

fidei rectæ soliditatem translata est, exclamare cum Propheta libet: *Hæc est immutatio dexteræ excelsi*. Cuius enim ^{Psal. 76.} vel faxeum pectus tanto hoc opere cognito, non statim in omnipotentis Dei laudibus, atque in tuæ excellentiæ amore mollescat? Hæc me, fateor, quæ per vos acta sunt, sæpe conuenientibus filiis meis dicere, sæpe cum eis pariter admirari delectat. Hæc me plerumque etiam contra me excitant, quod piger ego & inutilis tunc inerti otio torpeo, quando in animarum congregationibus pro lucro caelestis patriæ reges elaborant. Quid itaque ego in illo tremendo examine iudici venienti dicturus sum, si tunc illuc vacuus venero, vbi tua excellentia greges post se fidelium ducet, quos modo ad veræ fidei gratiam per studiosam & continuam prædicationem traxit? Sed est mihi, bone vir, hoc ex Dei munere in magna consolatione, quia opus sanctum quod in me non habeo, diligo in te. Cumque de tuis actibus magna exultatione gaudeo, ea quæ per laborem tua sunt, per caritatem mea fiunt. De conuersione igitur Gothorum in vestro opere & in nostra exultatione libet cum angelis exclamare: *Gloria in excelsis Deo*, ^{Lnc. 2.} & *in terra pax hominibus bonæ voluntatis*. Nos enim, vt existimo, gratiarum amplius omnipotenti Domino debitores existimus; quia etsi vobiscum nihil egimus, vestro tamen operi congaudendo participes sumus. Beatus vero Petrus apostolorum princeps quam libenter munera excellentiæ vestræ susceperit, ipsa cunctis liquido vita vestra testatur. Scriptum quippe est: *Vota iustorum* ^{Præf. 15.} *placabilia*. Neque enim in omnipotentis Dei iudicio quid datur, sed a quo datur aspicitur. Hinc est enim quod scriptum est: *Respexit Dominus ad Abel, & ad munera eius: ad* ^{Genes. 4.} *Cain autem & ad munera eius non respexit*. Dicturus quippe, quia Dominus respexit ad munera, præmisit solícite, quia respexit ad Abel. Ex qua re patenter ostenditur, quia non offerens a muneribus, sed munera ab offerente placuerunt. Vestra itaque oblatio quam sit grata ostenditis, qui daturi aurum, prius ex conuersione gentis subditæ animarum munera dedistis. Quod vero transmissos abbates, qui oblationem vestram beato Petro apostolo deferebant, vi maris dicitis fatigatos ex ipso itinere ad Hispanias remeasse, non munera vestra repulsa sunt

quæ postmodum peruenerunt, sed eorum qui transmissi fuerant constantia est probata, an scirent sancto desiderio obiecta pericula vincere, & in fatigatione corporis mente minime lassari. Aduersitas enim quæ bonis votis obiicitur, probatio virtutis est, non iudicium reprobationis.

Act. 27.

Quis enim nesciat quam prosperum fuit quod beatus Paulus apostolus prædicaturus ad Italiam veniebat, & tamen veniens naufragium pertulit? Sed naus cordis in marinis fluctibus integra stetit. Præterea indico, quia creuit de vestro opere in laudibus Dei hoc quod dilectissimo filio meo Probino presbytero narrante cognoui: quia cum vestra excellentia constitutionem quamdam contra Iudæorum perfidiam dedisset, hi de quibus prolata fuerat reuerentiam vestræ mentis inflectere pecuniarum summam offerendo moliti sunt: quam excellentia vestra contempsit, & omnipotentis Dei placere iudicio requirens, auro innocentiam prætulit. Qua in re mihi Dauid regis factum ad memoriam venit; cui dum concupita aqua de cisterna Bethlehemitica, quæ inter hostiles cuneos habebatur, ab obsequentibus militibus fuisset allata, protinus

1. Paralip. 11.

dixit: *Absit a me ut sanguinem iustorum hominum bibam.* Quam quia fudit & bibere noluit, scriptum est: *Libauit eam Domino.* Si igitur ab armato rege in sacrificium Dei versa est aqua contempta, pensemus quale sacrificium omnipotenti Deo rex obtulit, qui pro amore illius non aquam, sed aurum accipere contempsit? Itaque, fili excellentissime, fidenter dicam, quia libasti aurum Domino, quod contra eum habere noluisti. Magna sunt hæc & omnipotentis Dei laudi tribuenda. Sed inter hæc vigilantissimi studio antiqui hostis insidiæ cauendæ, qui quanto maiora in hominibus dona conspicit, tanto hæc auferre subtilioribus insidiis exquirat. Neque enim latrunculi in via capere viatores vacuos expetunt, sed eos qui auri vascula vel argenti ferunt. Via quippe est vita præsens. Et tanto quisque necesse est ut insidiantes spiritus caueat, quanto maiora sunt dona quæ portat. Oportet ergo excellentiam vestram in tanto hoc de conuersione gentis subditæ munere quod accepit summopere custodire prius humilitatem cordis, ac deinde munditiam

1. Mc. 14. & 18.

corporis. Cum enim scriptum sit: *Omnis qui se exaltat hu-*

miliabitur, & qui se humiliat exaltabitur; profecto liquet quia ille veraciter alta amat, qui mentem suam ab humilitatis radice non defecat. Sæpe namque malignus spiritus, vt bona destruat quibus prius aduersari non valuit, ad operantis mentem post peractam operationem venit, eamque tacitis cogitationibus in quibusdam suis laudibus excutit, ita vt decepta mens admiretur ipsa, quam sint magna quæ fecit. Quæ dum per occultum tumorem apud semetipsam extollitur, eius qui donum tribuit gratia priuatur. Hinc est enim quod per prophetae vocem contra superbientem animam dicitur: *Habens fiduciam in pulcritudine tua, fornicata es in nomine tuo.* Fiduciam quippe animam in pulcritudine sua habere, est in semetipsa de iusta actione præsumere. Quæ in suo nomine fornicatur, quando in hoc quod recte egit non conditoris laudem dilatari appetit, sed suæ opinionis gloriam requirit. Hinc rursus per prophetam scriptum est: *Quo pulcrior es, descende.* Anima etenim vnde est pulcrior, inde descendit, quando ex virtutis decore, quo exaltari apud Deum debuit, ab eius gratia per suam elationem cadit. Quid ergo in his agendum est, nisi vt malignus spiritus cum nobis ad eleuandam mentem reducit bona quæ egimus, nos semper ad memoriam mala nostra reuocemus; quatenus & nostra cognoscamus esse quæ peccando fecimus, & solius omnipotentis Dei munera, cum peccata declinamus. Custodienda est quoque munditia corporis in studiis bonæ actionis; quia iuxta vocem prædicantis Apostoli: *Templum Dei sanctum est, quod estis vos.* Qui rursus ait: *Hæc est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra.* Quam sanctificationem quid dixerit, ostendens protinus adiunxit: *Vt abstineatis vos a fornicatione, vt sciat unusquisque vestrum suum vas possidere in sanctificatione & honore, & non in passionibus desiderii.* Ipsa quoque regni gubernacula erga subiectos magno sunt moderamine temperanda, ne potestas mentem surripiat. Tunc enim regnum bene regitur, cum regnandi gloria animo non dominatur. Curandum quoque est, ne ira surrepat: ne fiat citius omne quod licet. Ira quippe etiam, cum delinquentium culpas exequitur, non debet menti quasi domina præire, sed post rationis tergum velut ancilla famulari, vt ad faciem iussa veniat. Nam si semel mentem possidens

Ezech. 16.

Ezech. 32.

1. Cor. 3.

1. Thess. 4.

*Jacob. 1.**Ibidem.*

ceperit, iustum esse deputat etiam quod crudeliter facit. Hinc enim scriptum est: *Ira viri iustitiam Dei non operatur.* Hinc rursus dicitur: *Sit omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, & tardus ad iram.* Hæc autem vos auctore Deo omnia seruare non ambigo. Sed occasione admonitionis exorta, bonis vestris actibus me furtiue subiungo, vt quod non admoniti facitis, quando vobis & admonens additur, iam non soli faciatis. Omnipotens autem Deus in cunctis actibus vestris cælestis brachii extensione vos protegat, vobisque & præsentis vitæ prospera, & post multa annorum curricula gaudia concedat aterna. Clauim vero paruulam a sacratissimo beati Petri apostoli corpore vobis pro eius benedictione transmisimus, in qua inest ferrum de catenis eius inclusum, vt quod collum illius ad martyrium ligauerat, vestrum ab omnibus peccatis soluat. Crucem quoque dedi latori præsentium vobis offerendam, in qua lignum dominicæ crucis inest, & capilli beati Ioannis Baptistæ: ex qua semper solatium nostri Saluatoris per intercessionem præcursoris eius habetis. Reuerendissimo autem fratri & coepiscopo nostro Leandro pallium a beati Petri apostoli sede transmisimus, quod & antiquæ consuetudini, & nostris moribus, & eius bonitati atque grauitati debeamus. Item in anagnostico ante longum tempus dulcissima mihi vestra excellentia, Neapolitano quodam iuvene veniente, mandare curauerat, vt piissimo imperatori scriberem; quatenus pacta in chartophylacio requireret, quæ dudum inter piæ memoriæ Iustinianum principem & iura regni vestri fuerant emissa, vt ex his colligeret, quid vobis seruare debuisset. Sed ad hoc faciendum duæ res mihi vehementer obstiterunt. Vna, quia chartophylacium prædicti piæ memoriæ Iustiniani principis tempore ita surripiente subito flamma incensum est, vt omnino ex eius temporibus pene nulla charta remaneret. Alia autem, quia, quod nulli dicendum est, ea quæ contra te sunt apud temetipsum debes documenta requirere, atque hæc pro me in medium proferre. Ex qua re hortor vt vestra excellentia suis moribus congrua disponat, & quæque ad pacem pertinent studiosè peragat, vt regni vestri tempora per longa sint annorum curricula in magna laude memo-

anda. Præterea transmisimus clauim aliam a sacratissimo beati Petri apostoli corpore, quæ cum digno honore reposita, quæque apud vos inuenerit benedicendo multiplicet.

EPISTOLA CXXVIII.
GREGORII PAPÆ I.

AD ITALICAM ET VENANTIVM.

Conqueritur de doloribus eius, & de temporis calamitatibus, & morbis qui se, Romam, Africam, & orientem vexabant.

Gregorius Italicæ patriciæ, & domno Venantio cancellario Italiæ.

QVOS DAM de Sicilia venientes, affectu quo debui de-
sospitate vestræ excellentiæ requirere curavi. Sed de
affiduitate ægritudinum mihi tristitia responderunt. Hæc
autem dicens, nec ego vobis de meipso inuenio aliud
quod debeam nuntiare, nisi quod peccatis meis exigenti-
bus, ecce iam vndecim menses sunt quod valde rarum est
si de lecto surgere aliquando potuero. Tantis enim poda-
græ tantisque molestiarum doloribus premor, vt vita mea
mihi grauissima pœna sit. Quotidie enim in dolore defi-
cio, & mortis remedium expectando suspiro. In clero ve-
ro huius vrbis & populo tanti febrium languores irrue-
runt, vt pene nullus liber, nullus seruus remanserit, qui
esse idoneus ad aliquod officium vel ministerium possit.
De vicinis autem vrbibus strages quotidie mortalitatis
nobis nuntiantur. Africa autem qualiter mortalitate &
languoribus vastetur, quanto viciniore estis, tanto credo
quod subtilius cognouistis. De oriente vero qui veniunt,
grauiores desolationes nuntiant. In his itaque omnibus
quia appropinquante fine mundi generalem percussio-
nem esse cognoscitis, affligi nimis de propriis molestiis
non debetis. Sed, sicut sapientes nobiles decet, cor omne
ad animarum curam reducite, districtum iudicium quan-
to fit vicinius, plus timete: studiis pietatis intendite, de
qua scriptum est, quod promissionem habeat vitæ præ-
sentis & futuræ: Potens est autem omnipotens Deus vi-
tam vestræ excellentiæ & hic in longo tempore conserua-

Ioan. diac.
lib. 4. c. 67.

1. Tim. 4.